

Realizace NAP v rámci ÚKZÚZ - 2021

Jednání RR 16. 12. 2021

J. Urban

2021 – Laboratoř „přípravky“

Zkvalitnění detekce přípravků na ochranu rostlin (POR) a jejich reziduí a metod kontroly podmínek používání POR.

zde se zaměřujeme na zavádění nových metod a nákup přístrojů, aby byl ÚKZÚZ (NRL) i nadále špičkovým národním referenčním pracovištěm, počty vzorků budou ve VZ.

- Laboratorní kontroly používání POR v konvenčním i ekologickém zemědělství a jejich vliv na ŽP
Byl nakoupen a odzkoušen nový extraktor, který umožňuje přesnou extrakci nepolárních pesticidů z matric s vyšším obsahem tukové a olejové složky.
- Kontrola dodržování omezení používání desikantů
Byl pořízen hmotnostní spektrometr Sciex QTrap. Pro analýzy dikvátu a parakvátu byla vybrána metodiky EURL pro polární pesticidy. Ověřovaly se hlavně vzorky dovozových krmiv a domácí rizikové rostlinné materiály.
- Odhalování nepovolených a falšovaných POR
Úřední kontrola složení POR – dozor nad používáním POR. V roce 2021 – zavedení 17ti nových analytických metod na stanovení účinných látek, nečistot a formulačních přísad v POR

2021 – EI. Evidence a kontrola POR

Dohledatelnost původu přípravků na ochranu rostlin - zavedení elektronické evidence o distribuci POR

Garant: Sekce zemědělských vstupů – Odbor kontroly zemědělských vstupů (inspekční složka ÚKZÚZ)

Tato aktivita je zaměřena na dohledatelnost původu nelegálních POR formou postupného zavedení elektronické evidence POR, využívající dva identifikátory původu:

a/ čísla šarže výrobce formulace

b/ data výroby formulace

V roce 2021 byla vytvořena základní struktura datového úložiště. Vybraní inspektoři byli vybaveni smart phone a čtečkami na čtení 2D (QR) kódů pro připravovanou kontrolní činnost.

2021 – Odbor diagnostiky ŠO

- Testování rezistence škůdců vůči POR.
- Testování rezistence vybraných odrůd polních plodin vůči škodlivým organismům (ŠO).
- Podpora zavádění moderních, přesných a citlivých diagnostických postupů a metod při detekci a determinaci škodlivých organismů včetně nově se objevivších potenciálně nebezpečných a invazních druhů.
- Provádění průzkumu a testování osiva rajčat a papriky a pěstovaných rostlin na výskyt rostlinných virů ze skupiny Tobamovirů (ToBRFV, ToMMV, ToMV...)

2021 – Zdraví rostlin

- Monitoring výskytu ŠO pomocí feromonových a optických lapáků.
- Zvýšení mobility sběru dat pro rozhodování zemědělců o použití POR a jejich včasná interpretace veřejnost (2. část)
- Zajištění integrované a ekologické produkce ovocných dřevin a révy vinné v podmínkách rozšíření nových škodlivých organismů.

Opatření proti šíření virové maloplodosti třešní

Řešení problémů zdravotního stavu výsadeb révy vinné v ČR (stolbur, GTD/ ESCA, GFD ! atd.)

2021 – Zkoušení přípravků (POR a PPOR) pro IOR

Ověřování a podpora metod integrované ochrany rostlin pro IP a EZ

2. rok zkoušek (ovoce, réva, zelenina) – příprava výsledků ke zveřejnění

- Pro IP ovoce (jabloně): mšice, strupovitost, padlí a skládkové choroby, jednosložkové pokusy i postřikové plány. Nákup pokusů na pracovišti GEP i založení pokusného sadu na ZS ÚKZÚZ v Lysicích.
- Pro IP réva vinná: padlí révové a plíseň šedá. Nákup pokusů na pracovišti GEP i vlastní pokusy ÚKZÚZ u nasmlouvaných vinohradníků.
- Pro IP zelenina: Pracoviště metod podpory IOR Olomouc. Zkoušení POR a PPOR rajčat, tykví, jahod, česneku brambor atd.
- EZ na orné půdě (1. rok zkoušek): ekologické moření osiv proti sněti mazlavé a růžovění klasů (*Fusarium* sp.). Nákup pokusu na pracovišti GEP v režimu EZ. Proběhla inokulace osiva patogenem. Jsou zkoušeny produkty na bázi mikroorganismů, kyseliny octové, prášku z hořčičných semen a fyzikální ošetření osiva ozonem.

Navazující témata v roce 2022

- Zkvalitnění detekce přípravků na ochranu rostlin (POR) a jejich reziduí a metod kontroly podmínek používání POR
- Podpora zavádění moderních, přesných a citlivých diagnostických postupů a metod při detekci a determinaci škodlivých organismů včetně nových, potenciálně nebezpečných a invazních druhů
- Řešení problému zdravotního stavu výsadeb révy vinné v ČR – etapa II – Čechy, v rámci zajištění integrované a ekologické produkce révy vinné v podmínkách rozšíření nových škodlivých organismů
- Monitoring výskytu škodlivých organismů pomocí feromonových a optických lapáků
- Dohledatelnost původu přípravků na ochranu rostlin (POR) - zavedení elektronické evidence o distribuci POR
- Zkoušení přípravků a pomocných prostředků v technologiích založených na IOR

Nová témata v roce 2022

- Testování dováženého rozmnožovacího materiálu rostlin v režimu dovozní kontroly zásilek a provádění rozborů na výskyt rostlinných virů, bakterií a hub při dovozu ze třetích zemí a úspory POR v rámci prevence – včasné diagnózy před výsevem
- Zajištění budoucí produkce a vývozu chmele v důsledku nového výskytu verticiliového vadnutí chmele v ČR
- Rekonstrukce a sjednocení technického stavu nasávacích pastí pro monitorování letové aktivity mšic-skupiny škodlivých organismů přenášejících hospodářsky významné virózy pěstovaných plodin
- Podpora rozvoje zkoušení odrůd na odolnost proti škodlivým organismům s cílem zavedení odolných odrůd do systémů integrované ochrany rostlin a ekologické produkce

Děkuji za pozornost

